

Strasbourg, 25.10.2016
COM(2016) 710 final

**KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA
MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE**

Komisjoni 2017. aasta tööprogramm

Luues Euroopat, mis hoiab, kaitseb ja avardab võimalusi

{SWD(2016) 400 final}

I. EUROOPA ON JÕUDNUD OTSUSTAVASSE PÖÖRDEPUNKTI

Eurooplased teavad ja näevad oma igapäevaelus, kuidas meie kestvad probleemid meid mõjutavad: majanduse elavnemine, mis on alles hoogu võtmas ega ole veel jõudnud tuua kasu kõigile meie ühiskonnas, eelkõige aidanud luua töökohti noorte jaoks ja vähendanud ebavõrdsust; rändevood, mis on seadnud surve alla meie välispiirid ja liidu suutlikkuse solidaarse tagamisel; kõrgendatud terrorioht; jätkuv ebastabiilsus meie ida- ja lõunapoolsetes naaberriikides, millele tuleb nüüd lisada Ühendkuningriigi referendumist tulenev ebakindlus.

Eurooplasi kuulates oleme mõistnud, et nad soovivad lahendust neile probleemidele ning kaitset nende ohtude vastu. Nad soovivad vahendeid, mis avardavad nende võimalusi ehitada enda ja oma pere jaoks üles jätkusuutlik tulevik. Ja nad soovivad tulevikuperspektiivi: kindlust, et juhtimine kohalikul, piirkondlikul, riiklikul ja Euroopa tasandil suudab ühiselt täita tänase ja homse põlvkonna ootusi.

Komisjon, mis keskendub olulisele...

Ametiaja algusest on praegune komisjon seadnud endale prioriteediks keskenduda olulistele küsimustele, kus tulemuslik Euroopa tegevus saab tuua konkreetset kasu Euroopa kodanike, liikmesriikidele ja liidu kui terviku ees seisvate probleemide lahendamisel. Viimase aasta jooksul oleme teinud suuri edusamme selliste strateegiate rakendamisel nagu Euroopa investeerimiskava, digitaalne ühtne turg, energialiit, Euroopa julgeoleku tegevuskava, Euroopa rände tegevuskava, kapitaliturgude liidu tegevuskava, äriühingute õiglase ja tõhusa maksustamise tegevuskava, uus kaubandusstrateegia, majandus- ja rahaliidu lõpuleviimiseks võetavad meetmed, ühtse turu strateegia ja ringmajanduse tegevuskava.

Keskendudes olulistele asjadele ja jagades neid prioriteete Euroopa Parlamendi ja nõukoguga, oleme olulistes valdkondades saavutanud konkreetseid ja kiireid tulemusi. Vaid ühe aasta jooksul on Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi kasutatud 27 liikmesriigis ja selle raames on tehtud 138 miljardi euro väärtuses investeeringuid, sealhulgas on uut rahastust saanud ligikaudu 300 000 väikest ja keskmise suurusega ettevõtjat. Oleme teinud olulisi edusamme kontrolli taastamisel ebaseaduslike rändevooegade üle ning hukkamiste ärahoidmisel Egeuse merel ja Vahemerel. Kõigest kümme kuud pärast komisjoni ettepanekut tegutseb Euroopa piiri- ja rannikuvalve juba selle nimel, et tugevdada kontrolli meie välispiiridel. Samal ajal on Euroopa näidanud üles solidaarsust 1 miljoni süürlase ees, kes on meil leidnud peavarju ja kaitset. Oleme viimase kaheteistkümne kuu jooksul ümber paigutanud ja asustanud rohkem kui 15 000 täiendavat pagulast. Viimase kolme kuu jooksul oleme ümber paigutanud keskmiselt ligikaudu 1 000 inimest kuus. Septembris suurenes ümberpaigutatute arv kuni 1 200 inimeseni. Kreekast pagulaste ümberpaigutamise vajaduse ja tegelike ümberpaigutamiste vahe on vähenemas, kuid lähikuudel tuleb jõupingutusi jätkata ja ümberpaigutamist Itaaliast tuleks oluliselt kiirendada.

Käesolevas tööprogrammis sätestatakse peamised algatused,¹ mille komisjon kohustub 2017. aasta lõpuks ellu viia. Need konkreetsed ettepanekud on kõige nähtavam viis, kuidas meie töö

¹ I lisa.

aitab kaasa uuendamisele enne 2017. aasta märtsis tähistatavat Rooma lepingute 60. aastapäeva. Teeme koostööd Euroopa Parlamendi ja nõukoguga, et need ja varasemad olulised ettepanekud saaksid kiiresti vastu võetud, nii et neil oleks käegakatsutav mõju kohapeal.

... ja sellele, kuidas asju paremini teha

Kuid ühine prioriteetide seadmine on vaid üks viis, kuidas koostöö parandamine Euroopa tasandil saab näidata eurooplastele, et meie juhtimisstruktuurid on tõepoolest nende teenistuses. Sellepärast, et kodanike usalduse seisukohast on asjade paremini tegemine niisama oluline kui paremate asjade tegemine.

Seepärast kavatseme järgmistel kuudel pöörata erilist tähelepanu meie töö korralduslikule küljele: hoolitseda selle eest, et kehtivaid Euroopa õigusakte kohaldatakse ja nende täitmine tagatakse nõuetekohaselt ning et need on jätkuvalt eesmärgipärased; anda struktuuritoetust, nt Kreekale; edendada Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi kasutuselevõttu ja vähendada investeerimistõkkeid ning teha koostööd liikmesriikide, sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonnaga, et aidata luua soodne keskkond liidu poliitikaeesmärkide saavutamiseks, kasutades selleks muu hulgas meie käsutuses olevaid eelarvevahendeid. Sel aastal suurendame eelkõige oma jõupingutusi õigusaktide täitmise tagamisel, sest isegi parimad õigusaktid on kasutud, kui nendega ei saavutata konkreetseid tulemusi kohapeal.

Samuti jätkame parema õigusliku reguleerimise põhimõtete kohaldamist kogu oma töös, nii et saaks pidevalt hinnata, kas meie tegevus on seatud poliitikaeesmärkide saavutamiseks tõhus ja proportsionaalne. Paljud järgmisel aastal esitatavad põhialgatused hõlmavad ettepanekuid, mis tulenevad õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmist (REFIT) ja mis aitavad ajakohastada ja parandada kehtivaid õigusakte, nii et need täidaksid oma eesmärgi tõhusalt ja liigse koormust.

Lisaks põhialgatustele paneme ette vaadata REFITi raames läbi mitmed kehtivad õigusaktid² ning püüame tulevikus alati saavutada kehtivate õigusakte läbivaatamisel REFITi eesmärgid. Järgnevateks kuudeks prioriteetide seadmisel oleme eelkõige võtnud arvesse REFITi platvormi 22 arvamust. Töötame või kavatseme töötada kõigis arvamustega hõlmatud valdkondades³. Paralleelselt käesoleva tööprogrammiga avaldame tulemustabeli, milles esitatakse üksikasjalikult REFITi platvormi arvamuste järeelmeetmed ning jätkuvad jõupingutused kehtivate õigusaktide hindamisel ja läbivaatamisel, ning samas paneme ette tunnistada kehtetuks mitmed aegunud õigusaktid⁴. Samuti teeme ettepaneku võtta tagasi

² II lisa.

³ Välja arvatud standardne käibedeklaratsioon, mida käsitlev varasem komisjoni ettepanek tuli käesoleval aastal tagasi võtta nõukogu toetuse puudumise tõttu seadusandliku menetluse raames. Näiteks kuuluvad komisjoni käesoleva aasta tööprogrammi järeelmeetmete hulka ettepanekud ELi õigusaktide muutmiseks e-privaatsuse ja käibemaksu valdkonnas (vt I lisa) ning elektri- ja elektroonikaseadmete romude direktiivi rakendusakti ettepanek (vt II lisa).

⁴ V lisa.

mitmed arutlusel olevad ettepanekud, mis on tehniliselt iganenud või mis ei täida enam oma eesmärki, et kaasseadusandjad saaksid keskenduda ettepanekutele, mis on tegelikult olulised⁵.

Samuti jätkame muude töökorda tehtud muudatuste rakendamist. Viimase kahe aasta jooksul on komisjon märkimisväärselt suurendanud oma avatust ja vastutust kodanike ees⁶ ning see on parandanud meie töö ja ettepanekute kvaliteeti. Nüüd soovime kuulda üldsuse seisukohti kõigis küsimustes, sealhulgas delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide eelnõude kohta. Oleme avameelsed huvirühmade küsimuses, kes soovivad mõjutada meie poliitilisi otsuseid, ja oleme kutsunud Euroopa Parlamenti ja nõukogu üles kaasseadusandjatena ühinema uue institutsioonidevahelise kokkuleppega kohustusliku läbipaistvusregistri kohta,⁷ et kodanikele antaks aru Euroopa õigusloome kõigis etappides toimuva lobitöö kohta.

II. KÜMNE PRIORITEEDI ELLUVIIMINE

Järgmisel aastal keskendub komisjon kümnele prioriteedile,⁸ mis esitati poliitilistes suunistes, mida tutvustati praeguse komisjoni ametiaja alguses pärast Euroopa Parlamendiga peetud arutelusid ning mis olid inspireeritud Euroopa Ülemkogu dokumendist „Liidu strateegiline tegevuskava muutuste aegadel“, et viia ellu sihipärane ja positiivne tegevuskava, mis annab konkreetseid tulemusi kodanike hoidmisel, kaitsmisel ja nende võimaluste avardamisel⁹.

1. Uus hoog töökohtade loomisele ning majanduskasvu ja investeeringute edendamisele

Euroopa, mis kaitseb meie eluviisi ja avardab noorte võimalusi. Viimase kolme aasta jooksul on loodud ligikaudu kaheksa miljonit uut töökohta, kuid töötuse määr on paljudes liikmesriikides endiselt lubamatult kõrge, eriti noorte hulgas. Peame aitama liikmesriikidel luua noortele parimad võimalikud tingimused vajaminevate oskuste arendamiseks, et nad saaksid aktiivselt osaleda tööturul ja ühiskonnas.

Meie uue noortealgatuse eesmärk on tagada igale noorele reaalsed väljavaated hariduseks, koolituseks ja tööhõiveks. Seame noored esiplaanile Euroopa uute oskuste tegevuskava rakendamisel. Ettepanekutes keskendutakse hariduse ajakohastamisele, parandades õpipoisiõppe kvaliteeti ja veelgi edendades praktikantide liikuvust, ja noorte tulemuste jälgimisele tööturul, kui nad on lõpetanud akadeemilise või kutseõppe. Samuti tugevdame noortegarantiid kui vahendit investeerimiseks noortes, nende oskustesse ja nende

⁵ IV lisa.

⁶ Komisjoni 25. novembri 2014. aasta otsus komisjoni liikmete ning organisatsioonide ja füüsilisest isikust ettevõtjate vahelisi kohtumisi käsitleva teabe avaldamise kohta (C(2014)9051 final) ning komisjoni 25. novembri 2014. aasta otsus komisjoni peadirektorite ning organisatsioonide ja füüsilisest isikust ettevõtjate vahelisi kohtumisi käsitleva teabe avaldamise kohta (C(2014)9048 final).

⁷ COM(2016) 627 final.

⁸ http://ec.europa.eu/priorities/docs/pg_en.pdf.

⁹ Sellega seoses keskendub komisjon oma 2017. aasta teavitustöös komisjoni prioriteetidele, lähtudes 2014.–2020. aasta mitmeaastase finantsraamistiku (C(2016) 6838, 25.10.2016) institutsionaalsest teavitustegevusest.

esimestesse karjäärisammudesse,¹⁰ ning noorte tööhõive algatust¹¹. Sellega toetatakse liikmesriikide meetmeid, keskendudes piirkondadele ja noortele, kes kõige enam abi vajavad.

Käivitame 2016. aasta lõpuks Euroopa solidaarsuskorpuse, mis annab alla 30-aastastele noortele võimaluse panustada aktiivselt ühiskonda solidaarsuse vaimus ning omandada selle käigus uusi oskusi ja kogemusi, sealhulgas arendada keeleoskust.

Ettevõtted saavad luua töökohti innovatsiooni ja majandusse õige investeerimise kaudu. Euroopa investeerimiskava¹² algse edu põhjal kavatseb komisjon kahekordistada Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi (EFSI) kestust ja finantssuutlikkust. Algupärane fond lepiti kaasseadusandjaga kokku rekordajaga neli ja pool kuud ning komisjon loodab, et Euroopa Parlament ja nõukogu aitavad jõuda kiiresti kokkuleppele ka selle laiendamises ja tugevdamises, toetades seeläbi jätkusuutlikku investeerimist. EFSI edu taustal on komisjon esitanud ka välisinvesteeringute kava Aafrika ja ELi naaberriikide jaoks, et võidelda rände algpõhjustega ning edendada tööhõivet ja jätkusuutlikku majanduskasvu nendes piirkondades¹³.

Jätkame tööd, et luua Euroopas soodne innovatsioonikeskkond, aidata luua uusi ettevõtteid ja töökohti, lahendada sotsiaalseid ja keskkonnaprobleeme ning parandada inimeste eluolu. Peavoolustades innovatsiooni kõigis liidu poliitikavaldkondades ja suunates tulemuslikult teadus- ja arendustegevust ning struktuuri- ja investeerimisfonde, soovime teha Euroopast liidri uute tehnoloogiate ja ärimetodite edendamisel, sealhulgas aruka spetsialiseerumise kaudu.

Komisjon jätkab tööd, et saavutada säästva arengu eesmärgid. Ringmajandus pakub suuri võimalusi innovatsiooni, majanduskasvu ja töökohtade loomise edendamiseks. Komisjon jätkab ringmajanduse tegevuskava rakendamist, parandades plasti ringlussevõtu ja korduskasutuse tasuvust, kvaliteeti ja rakendamist ELis ning vähendades plasti sattumist keskkonda. Samuti esitame seadusandliku ettepaneku taaskasutatava vee kvaliteedi miinimumnõuete kohta ning joogivee direktiivi läbivaatamise kohta REFIT-hindamise ja Euroopa kodanikualgatuse „Right2Water“ järelmeetmete raames. Töötame välja järelevalveraamistiku, tagamaks, et liikumine ringmajanduse eesmärkide saavutamise suunas kulgeb kavakohaselt ja toob üksteist vastastikku täiendavat kasu nii keskkonnale kui ka majanduskasvule.

2017. aasta Euroopa poolaasta raames pööratakse jätkuvalt tähelepanu vajalikele meetmetele, mida liikmesriigid peaksid võtma, et tagada investeeringud, riigi rahanduse usaldusväärsus ja struktuurireformid. Järgmises soovitusel euroala majanduspoliitika kohta edendab komisjon ka positiivset euroala eelarvepoliitikat, mis toetab Euroopa Keskpanga rahapoliitikat.

¹⁰ COM(2016) 646 final.

¹¹ Selleks et toetada rakendamist kohapeal, tegime hiljuti ettepaneku suurendada noorte tööhõive algatuse rahastamist aastatel 2017–2020 täiendava 2 miljardi euro võrra.

¹² Nagu eespool märgitud, on vaid ühe aasta jooksul kasutatud Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi 27 liikmesriigis ja selle raames on tehtud 138 miljardi euro väärtuses investeeringuid, sealhulgas on uut rahastust võimaldatud ligikaudu 300 000 väikesele ja keskmise suurusega ettevõtjale.

¹³ COM(2016)581 final.

Veebruaris vastuvõetavates riigiaruannetes esitatava analüüsi põhjal töötab komisjon välja uued riigipõhised soovitused, mis esitatakse nõukogule mais.

Võtame koos Euroopa Parlamendi ja nõukoguga järelmeetmeid seoses meie ettepanekuga vaadata läbi mitmeaastane finantsraamistik (2014–2020)¹⁴. Meie eesmärk on parandatud eelarve, mis toetab tugevamini liidu prioriteete ning suudab paremini ja kiiremini reageerida ettenägematutele olukordadele ning mille puhul lihtsustatakse abisaajate jaoks eeskirju ja keskendutakse rohkem tulemustele. Põhjalik ettepanek tulevase raamistiku kohta pärast 2020. aastat, sealhulgas omavahendite kohta, esitatakse hiljem. Kõnealune ettepanek juhindub algatusest „Tulemustele keskenduv ELi eelarve“ ning kajastab liidu tulevase väljakutseid ja vajadusi pärast 2020. aastat, tuginedes olemasolevale kulupoliitikale ja rahastamisvahenditele.

Komisjon jätkab tööd ja konsulteerib laialdaselt ühise põllumajanduspoliitika lihtsustamise ja ajakohastamise küsimustes, et maksimeerida selle panust komisjoni kümne prioriteedi ja säästva arengu eesmärkide saavutamisse. Selles keskendutakse konkreetsetele tuleviku poliitikaprioriteetidele, võttes arvesse REFITi platvormi arvamust, ilma et see piiraks komisjoni ettepanekut vaadata läbi mitmeaastane finantsraamistik. Mis puutub põllumajandustootjate positsiooni toiduainete tarneahelas, siis kaalub komisjon põllumajandusturgude töökonna ja toiduainete tarneahela kõrgetasemelise foorumi käimasoleva töö tulemuste põhjal vajaduse korral täiendavaid meetmeid.

2. Ühendatud digitaalne ühtne turg

Euroopa, mis avardab oma kodanike ja ettevõtjate võimalusi. Digitaaltehnoloogia ja digitaalne kommunikatsioon on tungimas kõigisse eluvaldkondadesse, tuues kaasa uusi loovuse, ettevõtluse ja tööhõive võimalusi, kuid samas tõstes esile ka usalduse ja küberjulgeoleku vajadust. Digitaalse ühtse turu kogu täiendava kasvupotentsiaali kasutamine strateegia rakendamise lõpuleviimise kaudu on 2017. aastal endiselt päevakorras olulisel kohal. Nagu märgitud eelmise aasta tööprogrammis, esitame lähikuudel ülejäänud ettepanekud, nt käibemaksu REFITi paketi, mis hõlmab ettepanekuid e-kaubanduse, e-väljaannete ja e-raamatute kohta, ja algatused andmemajanduse edendamiseks, sh põhjendamatute takistuste kõrvaldamiseks andmete vaba liikumise eest Euroopas.

Pöörame erilist tähelepanu koostööle kaasseadusandjatega, et liikuda kiiresti edasi juba esitatud ettepanekutega. Need ettepanekud hõlmavad digitaalseid lepinguid¹⁵, autoriõigust¹⁶, asukohapõhiseid piiranguid¹⁷, kaasaskantavust¹⁸, pakkide kättetoimetamist¹⁹, audiovisuaalmeedia teenuseid²⁰, telekommunikatsiooni²¹, 700 MHz sagedusala kasutamist

¹⁴ COM(2016)603 final.

¹⁵ COM(2015)634 final, COM(2015)635/2 final.

¹⁶ COM(2016)593 final, COM(2016)594 final, COM(2016)595 final, COM(2016)596 final.

¹⁷ COM(2016)289 final.

¹⁸ COM(2015)627 final.

¹⁹ COM(2016)285 final.

²⁰ COM(2016)287 final.

²¹ COM(2016)590 final, COM(2016)591 final.

mobiilsideteenuste jaoks²² ja meie hiljutist ettepanekut WiFi4EU kohta²³. Esmatähtis on ühenduvus ning komisjon kavatseb täita oma lubaduse kaotada mobiilside rändlustasud 2017. aasta keskpaigaks. Vaatame läbi digitaalse ühtse turu rajamise lõpuleviimiseks tehtud edusammud ja teeme kindlaks, kus on vaja kaasseadusandjate täiendavaid jõupingutusi ja mis tahes täiendavaid ettepanekuid.

3. Vastupidav energialiit ja tulevikku suunatud kliimamuutuste poliitika

Euroopa, mis vastutab antud lubatuste täitmise eest. Pariisi lepingu kiire ratifitseerimine on näidanud, et liikmesriigid suudavad jõuda ühisele seisukohale, kui on selge, et koos tegutsedes on liidu mõju suurem kui üksikute liikmesriikide summa. Lisaks on see kinnitanud ELi üleilmset liidriolli kliimamuutustega võitlemisel. Nüüd tuleb täita meie kohustused, et viia meie majanduse ajakohastamine ellu ja samas tagada sotsiaalselt õiglane üleminek. Nüüd on esmatähtis rakendada Pariisi leping ja rahvusvaheline kokkuleppe õhusõidukite tekitatud heite kohta (Rahvusvaheline Tsiviillennunduse Organisatsioon).

Nagu juba teatavaks tehtud, jätkame energialiidu strateegia elluviimist ja esitame enne käesoleva aasta lõppu põhjaliku paketi, mille eesmärk on ajakohastada majandust, seades esikohale energiatõhususe, järgida eesmärki saada maailma liidriks taastuvenergia valdkonnas ning pakkuda tarbijale kaupu ja teenuseid õiglase hinnaga. See hõlmab seadusandlikke meetmeid, mis käsitlevad energiatõhusust, taastuvaid energiaallikaid, sealhulgas bioenergia jätkusuutlikkust, elektrituru ülesehitust ja energialiidu juhtimise eeskirju. Puhta energia valdkonna innovatsiooni kiirendamise algatusega toetatakse energiatõhususe ja taastuvate energiaallikate tehnoloogiliste uuenduste teadusuuringuid ja kasutuselevõttu, et täita Pariisi lepinguga seatud süsinikdioksiidiheite vähendamise eesmärgid ja meie 2030. aasta eesmärgid. Kõiki energialiiduga seotud seadusandlikke ettepanekuid, mille komisjon esitas 2015. ja 2016. aastal, peavad parlament ja nõukogu käsitlema prioriteedina. Need hõlmavad eespool nimetatud paketti ja gaasivarustuskindluse paketti²⁴, ELi heitkogustega kauplemise süsteemi²⁵ ja sellega seotud jõupingutuste jagamise eeskirju²⁶ ning maakasutust ja metsandust²⁷.

Samuti võtame järelmeetmeid juulis esitatud vähese süsinikdioksiidiheitega liikuvuse strateegia raames. Eesmärgiks on tõsta transpordi tõhusust, võttes arvesse inimeste ja kaupade liikuvusvajadust ning soodustades väiksemat süsinikdioksiidiheidet, sealhulgas minna järkjärgult üle heitevabadele sõidukitele, mis suurendab ka tööstuse konkurentsivõimet. Selle saavutamiseks kavatseme esimese sammuna vaadata REFITi raames läbi autosid ja väikesi tarbesõidukeid käsitlevad määrused, esitades strateegiad vähese heitega ja heitevabade sõidukite nõuete kehtestamiseks pärast 2020. aastat, ja keskkonnasõbralike sõidukite direktiivi, et parandada riigihangete stiimuleid ja eeskirju. Kasutaja-maksab- ja aastaja-maksab-põhimõtet rakendades kavatseme teha ettepaneku täienduste kohta nende

²² COM(2016)43 final.

²³ COM(2016)589 final.

²⁴ COM(2016)52 final and COM(2016)53 final/2.

²⁵ COM(2015)337 final/2.

²⁶ COM(2016)482 final/2.

²⁷ COM(2016)479 final.

liikmesriikide jaoks, kes otsustavad kehtestada teemaksu, sealhulgas elektrooniliste maksukogumisteenuste koostalitluse kohta.

4. Süvendatud ja õiglasem siseturg tugevama tööstusbaasiga

Euroopa, mis tugevasti panustab töökohtade loomisse ja majanduskasvu ning seisab oma tööstuse eest. Kaupade, inimeste, teenuste ja kapitali vaba liikumine on Euroopa majandusliku võimsuse alus. Meil on maailma suurim ühtne turg ning ühtse turu strateegias kavandatud reformid peaksid avama selle kogu potentsiaali. Koostoimes muude strateegiatega loob see õiged tingimused Euroopa majanduse jätkusuutlikuks konkurentsivõimeks ning toetab innovatsiooni, digiteerimist ja tööstuse ümberkujundamist.

Juba teatavaks tehtud tulevased sammud hõlmavad meetmeid VKEde ja idufirmade kasvu soodustamiseks, intellektuaalomandiõiguste paketti ja teenuste paketti tõkete kõrvaldamiseks teenusteturul. Esitame äriühinguõiguse algatuse, et hõlbustada digitehnoloogia kasutamist ettevõtte kogu tegevustsükli jooksul ning piiriülest ühinemist ja jagunemist.

Järgmisel aastal võtab komisjon meetmeid kaupade ühtse turu tugevdamiseks, eelkõige hõlbustades vastastikust tunnustamist ja vaadates REFITi raames läbi asjaomased õigusaktid, et vähendada nõuetele mittevastavate toodete hulka ELi turul. See võimaldab ettevõtjatel hõlpsamini oma tooteid pakkuda piiriüleselt ja pakub samas stiimuleid õigusnormidele vastavuse tagamiseks ning taastab võrdsed tingimused ettevõtjate ja kodanike hüvanguks. Samuti teeme algatuse tervisetehnoloogia koordineeritud hindamise kohta.

Tuginedes vähese heitega liikuvuse strateegiale, tegeleb komisjon integreeritud viisil liikuvuse, ühenduvuse ja tuleviku autotööstusega, mis peab vastama struktuursetele väljakutsetele ja taastama usalduse oma pühendumusse ja suutlikkusse tegeleda sõidukite süsinikdioksiidiheite probleemiga. Eelkõige jätkame tööd regulatiivse keskkonna, ökosüsteemi ülesehitamise, ressursitõhususe ja standardimise valdkonnas, et hõlbustada järjest tõhusamate autonoomsete ja ühendatud sõidukite turuletoomist.

Kosmosetööstuse valdkonnas esitab komisjon Euroopa kaitsealase tegevuskava ja Euroopa kosmosestrateegia järelmeetmena 2017. aastal algatuse, et tagada riigiasutustele usaldusväärsed, turvalised ja kulutõhusad satelliitsideteenused (GOVSATCOM – riiklik satelliitside), ja meetmed kosmoseteenuste ja -andmete turuleviimise hõlbustamiseks.

Et ühtse turu eeskirjad annaksid tulemusi kohapeal, on esmatähtis tagada nende täitmine. Komisjon esitab 2017. aastal osana laiemast nõuete täitmise tagamise algatusest ettepanekud, et ajakohastada ja sujundada probleemide lahendamise vahendeid, sealhulgas SOLVITi võrgustikku, ning suurendada kodanike ja ettevõtjate teadlikkust oma õigustest. See hõlmab ühtse turu teabevahendit ja ühtset digiportaali, et toetada ettevõtjaid ja aidata neil arendada piiriülest tegevust kogu ühtsel turul, võttes arvesse REFITi platvormi arvamust. Tehakse ettepanekud riiklike konkurentsiasutuste volituste suurendamiseks, et nad saaksid tulemuslikumalt tagada selliste eeskirjade täitmist, mis tagavad ühtsel turul konkurentsivõimelise keskkonna.

Kooskõlas Euroopa Ülemkogu üleskutsega teha kiireid edusamme, et tagada ettevõtjatele hõlpsam juurdepääs rahastamisele ja toetada investeringuid reaalmajandusse, esitab komisjon kapitaliturgude liidu tegevuskava vahekokkuvõtte, tehes kindlaks järelejäänud takistused ja võimalikud täiendavad meetmed. Paneme ette lihtsa, tõhusa ja konkurentsivõimelise ELi erapensionitoote, mille eesmärk on vähendada takistusi pensioniteenuste osutamisel piiriüleselt ja suurendada pensioni pakkujate vahelist konkurentsi, Euroopa turu infrastruktuuri määrase läbivaatamise REFITi raames, jätkusuutliku rahanduse strateegia, meetmed taristuettevõtete rahastamise hõlbustamiseks ning jaefinantsteenuste tegevuskava, et kaotada riiklikud tõkked, mis takistavad tarbijatel saada parimat väärtust, valikut ja hinda, ning saada kasu uutest finantstehnoloogiatest. Samuti tagab komisjon järelemeetmed seoses üleskutsega avaldada arvamust finantsalaste õigusaktide üldmõju kohta, võttes arvesse ka REFITi platvormi arvamust aruandlusnõuete kohta. Esitame ka ülejäänud ettepanekud, mis on juba teatavaks tehtud, sealhulgas õigusakti ettevõtete restruktureerimise ja teise võimaluse andmise kohta, tagamaks, et kui ettevõtte jääb maksejõuetuks, lõpetatakse see õiglaselt ja tõhusalt ning ettevõtja saab uuesti alustada.

Usaldusväärne maksukeskkond peab olema piiriüleselt tegutsevate äriühingute jaoks lihtne ja tõhus, tagades samas, et need äriühingud maksavad õiglaselt ja tulemuslikult makse seal, kus nad tegelikult kasumit teenivad. Paralleelselt käesoleva tööprogrammiga taaskäivitab komisjon äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi esimese sammuna kohustusliku ühtse maksubaasi²⁸. Komisjon esitab ka täiendavad meetmed, et võidelda maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidumisega, sealhulgas kolmandate riikide kaudu²⁹. Võttes arvesse käimasolevat konsultatsiooni, võivad täiendavad meetmed maksustamise läbipaistvuse valdkonnas järgmise aasta jooksul hõlmata ettepanekut agressiivse maksuplaneerimise skeemide edendajate ja võimaldajate järelevaatamise tõhustamist. Tõhusa maksustamise välisstrateegia peamise elemendina teeb komisjon liikmesriikidega koostööd, et töötada välja selliste kolmandate riikide ELi loetelu, kes ei täida rahvusvahelisi hea maksuhaldustava nõudeid, ja rakendada asjaomased rahvusvahelised lepingud parimate tavade kohta kasumi ümberpaigutamise ja maksubaasi õõnestamise ärahoidmiseks.

Piiriülene käibemaksupettus läheb igal aastal liikmesriikide maksumaksjale maksma ligikaudu 50 miljardit eurot. Samal ajal on käibemaksunõuete täitmisega seotud halduskoormus väikeettevõtjate jaoks suur ning tehniline innovatsioon paneb tulemusliku maksukogumise uuel moel proovile. Seepärast esitab komisjon meetmed, et rakendada käibemaksu tegevuskava, lihtsustada käibemaksu väikeste ettevõtete jaoks ning luua alus ajakohaseks, tõhusamaks, ettevõtjasõbralikuks ja pettusekindlaks lõplikuks käibemaksukorraks kogu Euroopas, võttes arvesse REFITi platvormi arvamusi. Tulemuslikum ja proportsionaalsem lähenemisviis käibemaksu määradele on selle reformi põhielement.

²⁸ COM(2016)683 ja COM(2016)685.

²⁹ COM(2016)686 ja COM(2016)687.

5. Süvendatud ja õiglasem majandus- ja rahaliit

Euroopa, mis kaitseb meie majandust ning tagab töötajatele ja ettevõtjatele võrdsed tingimused. Tugeva rahvusvahelise valuutana toob euro suurt, sageli nähtamatut majanduslikku kasu. Tänu madalatele intressimääradele ja Euroopa Keskpanga rahapoliitikale on euroala riigid hoidnud käesoleval aastal intressimaksetelt kokku 50 miljardit eurot. Komisjon püüdleb eesmärkide poole ja järgib tegevuskavasid, mis esitati viie juhi aruandes Euroopa majandus- ja rahaliidu loomise lõpuleviimise kohta.

Euroopa majandus- ja rahaliidu tulevikku käsitlevas valges raamatus, milles määratakse kindlaks sammud, kuidas reformida 27 liikmesriiki koondavat ELi 60 aastat pärast Rooma lepinguid, käsitletakse ka majandus- ja rahaliidu tulevikku, et valmistada ette majandus- ja rahaliidu süvendamise 2. etapp uues poliitilises ja demokraatlikus raamistikus; sealhulgas nähakse ette stabiilsuse ja kasvu pakti stabiilsusele suunatud läbivaatamine ning majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu artikli 16 järelmeetmed (millega võetakse kõnealuse lepingu sisu üle ELi õigusraamistikku). Vaatame läbi ka Euroopa finantsjärelevalve süsteemi, et muuta usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tulemuslikumaks ja tõhusamaks nii mikro- kui ka makrotasandil. Tuleks kiirendada euroala ühtset esindatust Rahvusvahelises Valuutafondis käsitleva ettepaneku³⁰ vastuvõtmist.

Endiselt on esmatähtis kujundada välja Pangandusliit ja sellega seoses jõuda kokkuleppele ühtset Euroopa hoiuste tagamise skeemi käsitleva ettepaneku³¹ üle. Võttes arvesse viimaseid seisukohti rahvusvahelisel tasandil, vaatab komisjon läbi ka mõned pangandusalased õigusaktid ja paneb ette kapitalinõuete määruse ja direktiivi ning pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivi sihipärased muudatused, et muuta pangad veelgi vastupidavamaks, lihtsustades samas eeskirju vähem keerukate ärimudelitega pankade jaoks, edendades investeringuid eelkõige väikestes ja keskmise suurusega ettevõtjatesse ning tugevdades juba olemasolevaid riskide vähendamise meetmeid, eelkõige rakendades ülemaailmseid standardeid süsteemselt oluliste pankade kogu kahjumikatmisvõime kohta. Kapitaliturgude liidu elluviimise kiirendamine on erasektori suurema riskijagamise edendamiseks majandus- ja rahaliidus esmatähtis. Kiirendada tuleb menetluses olevate väärtpaperistamis-³² ja prospektialaste³³ ettepanekute vastuvõtmist.

Komisjon on võtnud kohustuse edendada sotsiaalset ülespoole lähendamist ja tugevdada Euroopa integratsiooni sotsiaalset mõõdet. Tuginedes sel aastal avaliku konsultatsiooni raames kogutud tõenditele, teeme ettepaneku Euroopa sotsiaalõiguste samba kohta, milles määratakse kindlaks sotsiaalsel õiglusel põhineva liidu põhimõtted. Sambaga kehtestatakse põhimõtete raamistik, millega edendatakse Euroopa sotsiaalses turumajanduses võrdseid võimalusi. See tagab poliitilise kompassi ausaks ja dünaamiliseks tööturuks, kus igaühel on võimalik kasutada oma andeid, ning hästi toimivateks ja jätkusuutlikeks hoolekandesüsteemideks, mis kajastavad tänapäeva kiiresti muutuvaid olusid. Sellega

³⁰ COM(2015)603 final.

³¹ COM(2015)586 final/2.

³² COM(2015)472 final/2.

³³ COM(2015)583 final.

kaasnevad asjakohased algatused, näiteks algatused töötavate perede töö- ja eraelu tasakaaluga seotud probleemide lahendamiseks.

6. Kaubandus: mõistlik ja tasakaalustatud vabakaubandusleping USAga

Euroopa, mis on avatud ja kaupleb meie partneritega, tugevdades samas kaitsevahendeid. Tänapäeva maailmamajanduses on kaubandus majanduskasvu, tööhõive ja konkurentsivõime seisukohalt esmatähtis. Kaubandus tähendab töökohti: iga täiendav 1 miljard eurot, mida me saame ekspordist, aitab luua ELis 14 000 uut töökohta. Rohkem kui 30 miljonit töökohta, st üks seitsmest töökohast ELis, sõltub tänapäeval ekspordist ülejäänud maailma. Seepärast on EL jätkuvalt pühendunud eeskirjapõhisele avatud kaubandussüsteemile.

Tuginedes Euroopa Liidu edukale vabakaubanduslepingute võrgustikule, jätkab komisjon läbirääkimisi USA, Jaapani, Mehhiko, Mercosuri, Tuneesia ja ASEANi riikidega. Soovime uusi volitusi läbirääkimiste alustamiseks Türgi, Austraalia, Uus-Meremaa ja Tšiiliga. Jätkame tööd WTOs, sealhulgas mitmepoolsete lepingute sõlmimiseks, samuti Kanadaga sõlmitud laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu kiireks ratifitseerimiseks.

Samuti oleme võtnud kohustuse tagada, et kaubandus oleks jätkuvalt õiglane, ajakohastades ja uuendades Euroopa kaubanduse kaitsevahendeid, et tagada nende täielik jätkusuutlikkus, pidades silmas uusi majanduslikke väljakutseid, nagu liigne tootmisvõimsus ja muutuvad õiguslikud olud, nt WTOga ühinemise protokollide teatavate sätete kehtivuse lõppemine. Seepärast on hädavajalik, et nõukogu lahendaks ummikseisu seoses meie 2013. aasta ettepanekuga kaubanduse kaitsevahendite ajakohastamiseks, mis hõlmab ka väiksema tollimaksu reegli reformi³⁴. Euroopa Ülemkogu kutsus 21. oktoobril 2016 üles jõudma 2016. aasta lõpuks kiireloomulisele ja tasakaalustatud kokkuleppele nõukogu seisukoha üle kõigi kaubanduse kaitsevahendite ajakohastamise kohta.

Võttes arvesse Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide ühiseid väärtusi ning üleatlandiliste suhete strateegilist, poliitilist ja majanduslikku tähtsust, on komisjon valmis sõlmima ambitsioonika, tasakaalustatud ja rangete nõuetega kaubandus- ja investeerimispartnerluse lepingu. Arvestades Ameerika Ühendriikides eelseisvaid valimisi ja läbirääkimiste paratamatut aeglustumist, näevad mõlemad osalised eesmärgina seniste edusammude konsolideerimist. Komisjon on valmis tegema koostööd USA uue administratsiooni niipea kui võimalik, võttes aluseks komisjonile antud volitused, mida Euroopa Ülemkogu 21. oktoobril 2016 veel kord kinnitas³⁵.

Samuti kavatseb komisjon mängida juhtrolli G20 egiidi all toimunud terasetööstuse liigse tootmisvõimsuse ülemaailmse foorumi rakendamisel.

7. Vastastikusel usaldusel põhinev õigusruum ja põhiõigused

³⁴ COM(2013)192 final.

³⁵ Euroopa Ülemkogu järeldused – Brüssel, 20.–21. oktoober 2016, punkt 14: „...Ülemkogu kutsub komisjoni üles jätkama läbirääkimisi USA ametivõimudega, et saavutada ambitsioonikas, tasakaalustatud ja laiaulatuslik vabakaubandusleping“.

Euroopa, mis kaitseb ja hoiab meie põhiväärtusi, nagu vabadus, demokraatia ja õigusriik. Võttes arvesse praegu Euroopa ees seisvaid ohtusid, on julgeoleku tagamine piiridel ja meie territooriumil peamine ühine probleem. Terrorismioht ei ole kunagi varem olnud Euroopas nii tuntav. Kavatseme ELi julgeoleku tegevuskava raames võtta meetmeid, et sillutada teed julgeolekuliidu suunas ja tugevdada kontrolli meie piiridel. See hõlmab Euroopa reiseabe ja -lubade süsteemi (ETIAS), millega nähakse ette Schengeni alale reisida kavatsevate viisanõudest vabastatud kolmandate riikide kodanike automaatne kontrollimine ja mis täiendab riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi kolmandate riikide kodanike jaoks,³⁶ mille kohta on komisjon juba ettepaneku esitanud ja milles tuleks koos meie ettepanekuga ELi kodanike korrapärase kontrollimise kohta välispiiridel kiiresti kokkuleppele jõuda³⁷. Samuti esitame Schengeni infosüsteemi parandusettepanekud ning edendame meie praeguste ja tulevaste õiguskaitse- ja piirihaldussüsteemide koostalitlusvõimet, tuginedes infosüsteemide ja koostalitlusvõime kõrgetasemelise tööühma käimasolevale tööle. Samuti esitame algatuse, mis käsitleb juurdepääsu elektroonilisele tõendusmaterjalile, pidades silmas selle üha suurenevat tähtsust tulemuslikus kriminaaluurimises ja süüdistuste esitamisel võitluses raskete kuritegude ja terrorismi vastu.

Järgmistel kuudel jätkab komisjon terrorismi rahastamise vastase võitluse ELi tegevuskava rakendamist ja esitab ettepanekud ühtlustatud sanktsioonide kehtestamiseks, mille eesmärk on takistada rahapesu, sularaha ebaseaduslikku liikumist ja ebaseaduslikku kauplemist kultuuriväärtustega ning külmutada ja konfiskeerida kurjategijate vara. Samuti teeme tööd Europolli suutlikkuse edendamiseks ja eelkõige Euroopa terrorismivastase võitluse keskuse rahastamise suurendamiseks. Esitame igal kuul aruande julgeolekuliidu suunas tehtavate edusammude kohta³⁸ ning teeme Euroopa Parlamendi ja nõukoguga koostööd, et õigel ajal leppida kokku peamised meetmed, mille eesmärk on võidelda tulirelvade kuritarvitamise vastu ja kriminaliseerida terroristlik tegevus, sealhulgas terroristidest välisvõitlejate reisimine.

Õigus julgeolekule ei tohi kunagi kahjustada teisi põhiõigusi, sealhulgas õigust isikuandmete kaitsele. Euroopa isikuandmete kaitse määrust³⁹ hakatakse kohaldama alates 2018. aastast ning komisjon tagab, et sama rangeid isikuandmete kaitse nõudeid kohaldatakse Euroopa institutsioonides, organites, ametites ja asutustes. Samuti uurib komisjon võimalusi võtta vastu uued piisava kaitse otsused, mis käsitlevad isikuandmete vahetamist kolmandate riikidega, et tagada kõrged standardid isikuandmete edastamisel kolmandatesse riikidesse. Esitame ettepaneku e-privatsuse direktiivi läbivaatamiseks REFITi raames, et ajakohastada seda vastavalt tehnoloogilisele arengule, võttes arvesse REFITi platvormi arvamust. Samuti hindame võimalusi horisontaalsete või täiendavate valdkondlike meetmete võtmiseks ELi tasandil, et kaitsta rikkumisest teatajaid, kes paljastavad õigusvastast tegevust.

³⁶ COM(2016)194 final ja COM(2016)196 final.

³⁷ COM(2015)670 final.

³⁸ Komisjoni esimene eduaruanne tulemusliku ja tegeliku julgeolekuliidu suunas liikumise kohta võeti vastu 12. oktoobril 2016 – COM(2016)670 final.

³⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus), ELT L 119, 4.5.2016.

Jätkame tööd liidu ühinemiseks Euroopa inimõiguste konventsiooniga, võttes täielikult arvesse Euroopa Kohtu lahendeid. Kuna sõltumatud tulemuslikud kohtusüsteemid soodustavad majanduskasvu ja tagavad põhiõiguste järgimise, teeme jätkuvalt koostööd Euroopa Parlamendi ja liikmesriikidega, et edendada ja kaitsta õigusriigi põhimõtet.

8. Uue rändepoliitika suunas

Euroopa, mis kaitseb oma piire ja viib ellu vastutustundlikku rändepoliitikat. Rändevoogude haldamine, tagades samal ajal, et need, kes otsivad varjupaika, leiavad selle siin alati, on jätkuvalt igapäevane probleem. Viimase aasta jooksul on komisjon kiirendanud koostööd Euroopa Parlamendi, nõukogu ja liikmesriikidega Euroopa rände tegevuskava raames, et tagada kiire ja koordineeritud reageerimine pagulaskriisile ning töötada välja solidaarsusel ja vastutusel põhinev pikaajaline raamistik.

ELi otsustavus tegeleda kriisi mõjuga on kaasa toonud enneolematu igapäevase osalemise kohapeal. Komisjon, ELi ametid ja liikmesriigid on teinud koostööd, et päästa merel elusid ja toetada kõige suurema surve all olevaid liikmesriike. Rohkem kui 15 miljardit eurot ELi eelarvest on eraldatud pagulaskriisiga toimetulekuks võetavatele ELi meetmetele. ELi-Türgi avaldus on otsustav samm, et lõpetada rändajate ebaseaduslik üle piiri toimetamine, korrastada rändevoogusid ja hoida ära inimeste kaotust. 2017. aastal jätkab komisjon aktiivset tööd, et otseselt toetada pagulasi ja nende integreerimist vastuvõtvates kogukondades Euroopas ja kolmandates riikides, parandada rände haldamist kõige ohustatumatel piirialadel, võidelda sisserändajate, eelkõige saatjata alaealiste, ebaseadusliku üle piiri toimetamise ja inimkaubanduse vastu ning tagada ebaseaduslike sisserändajate tagasisaatmine.

Sisemise vaba liikumise alas on välipiiride kaitse rohkem kui kunagi varem ühine vastutus. On astutud samme, et taastada Schengeni alal tavapärane inimeste vaba liikumine. Vähem kui ühe aasta jooksul on EL toimiva Euroopa piiri- ja rannikuvalve näol loonud alalise süsteemi, millega tagada piiride kaitse ning hoida ära ja lahendada probleemid seoses ELi sisenevate isikute kontrolliga.

Selleks et saavutada püsiv suutlikkus hallata rännet usaldusväärset ja jätkusuutlikul viisil, tuleb ette näha laiaulatuslikud rändevahendid. Kõik vajalikud elemendid on praegu arutlusel Euroopa Parlamendis ja nõukogus. Peamised ettepanekud, nagu Euroopa ühise varjupaigasüsteemi Dublini eeskirjade reform,⁴⁰ Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti ümberkujundamine täieõiguslikuks Euroopa Liidu Varjupaigaametiks,⁴¹ Eurodac-süsteemi tugevdamine,⁴² uus ümberasustamisraamistik⁴³ ja nõuetekohaselt hallatava seadusliku rände meetmed,⁴⁴ on vaja kiiresti vastu võtta, et luua laiaulatuslik ja ühtne lähenemisviis, mida Euroopa Liit vajab rändega seotud probleemide lahendamiseks.

⁴⁰ COM(2016)270 final/2.

⁴¹ COM(2016)271 final.

⁴² COM(2016)272 final/2.

⁴³ COM(2016)468 final.

⁴⁴ COM(2016)378 final.

Tuginedes Euroopa rände tegevuskava⁴⁵ alusel kolmandate riikidega kehtestatud partnerlusraamistiku esimestele tulemustele, peavad ELi institutsioonid ja liikmesriigid jätkama tööd nii, et suhetes kõigi peamiste päritolu- ja transiidiriikidega oleksid rändeküsimused kesksel kohal ja oleksid nende suhete kvaliteedi eeltingimuseks. Päritolu- ja transiidiriigid on hakanud tegema tihedamat koostööd ebaseadusliku rände ennetamise ja tagasisaatmise valdkonnas. Samuti peame kehtestama tõhusad õiguslikud võimalused liitu sisserändamiseks, kas seadusliku rände või ümberasustamise kaudu.

Järgmisel aastal esitame kokkuvõtte strateegia eri töösuundadest, et anda põhjalik ülevaade rände tõhusamaks ja jätkusuutlikumaks haldamiseks tehtud edusammudest, ja teeme kindlaks valdkonnad, kus tuleb teha täiendavaid jõupingutusi.

9. Tugevam tegija rahvusvahelisel tasandil

Euroopa, mis pakub kaitset ja kaitseb meie huve ka väljaspool liidu piire. Euroopa on ülemaailmse tähtsusega pehme jõud. Üldise strateegia ja läbivaadatud Euroopa naabruspoliitika raames kasutab EL jätkuvalt kõiki tema käsutuses olevaid vahendeid, et toetada oma partnereid majandusliku ja poliitilise stabiilsuse saavutamisel, reformide elluviimisel ja vastupanuvõime suurendamisel. Komisjon jätkab kandidaatriikidega ühise stabiilsuse ja jõukuse loomist laienemispoliitika kaudu.

Kuid üha suureneva konfliktiohuga maailmas pehmest jõust ei piisa. Seepärast kavatseb komisjon esitada käesoleva aasta lõpus Euroopa kaitsealase tegevuskava, milles uuritakse, kuidas ELi poliitikameetmete ja vahenditega saaks tagada, et tööstus- ja oskusbaas suudavad pakkuda kaitsevõimet, mida on praegusi ja tulevasi julgeolekuprobleeme silmas pidades vaja. Sellest tulenevalt teeb komisjon ettepaneku luua Euroopa Kaitsefond, et edendada teadusuuringuid ja innovatsiooni, tugevdada Euroopa kaitsesektori tehnoloogilist ja tööstuslikku baasi ning veelgi edendada võtmetähtsusega kaitsevõime arendamist. Lisaks tehakse ettepanek võtta täiendavaid meetmeid kaitsealaste riigihangete valdkonnas.

Menetluses olev komisjoni ettepanek muuta stabiilsuse ja rahu edendamise rahastamisvahendit on suunatud sellele, et parandada Euroopa Liidu suutlikkust toetada partnerriike kriiside ennetamisel ja juhtimisel, eelkõige suurendades suutlikkust julgeoleku ja arengu toetuseks. Võttes arvesse vahetut ohtu stabiilsusele ja rahule ja seega arengule paljudes peamistes partnerriikides, on oluline, et Euroopa Parlament ja nõukogu võtaksid selle ettepaneku vastu võimalikult kiiresti.

Euroopa Liit jätkab püüdlusi lahendada käimasolevad konfliktid ja kriisid naaberriikides ja mujal ning toetab ÜRO ja teiste rahvusvaheliste osalejate käimasolevaid jõupingutusi selles valdkonnas. Komisjon ja kõrge esindaja võtavad vastu ELi strateegia Süüria jaoks, milles määratakse kindlaks, kuidas Euroopa saaks jätkata humanitaarabi andmist ja toetada poliitilist üleminekut, stabiliseerimist ja ülesehitamist, et taas üles ehitada rahumeelne Süüria riik ning pluralistlik ja salliv kodanikuühiskond Süürias.

⁴⁵ COM(2016) 385 final.

Aafrika on jätkuvalt ELi üks peamisi strateegilisi partnereid ning hiljutine pagulaskriis on taas kord esile toonud, kui oluline on investeerida jätkusuutlikesse ja usaldusväärsetesse suhetesse Aafrika riikidega ühise vastutuse vaimus. Partnerlusraamistik ning Aafrika jaoks mõeldud ELi hädaolukordade usaldusfondi ja uue Euroopa välisinvesteeringute kava⁴⁶ konkreetsed rahastamisvahendid kajastavad meie pühendumust töötada käsikäes koos Aafrika partneritega ja tulla ühiselt toime ülemaailmsete väljakutsetega. ELi-Aafrika 5. tippkohtumisel, mis toimub 2017. aasta lõpus, pakume välja uue lähenemisviisi, mis peaks kindlaks määrama ELi strateegilised eesmärgid ja prioriteedid suhetes Aafrikaga. See edendaks ka Cotonou lepingu järgse raamistiku Aafrika sammast, mille komisjon peagi esitab, ja peaks rõhutama, kuivõrd olulised on meie kaubandussuhted Aafrika partneritega.

Nagu juba teatavaks tehtud, teeb komisjon samuti ettepaneku uuendatud Euroopa arengukonsensuse kohta, millega viiakse meie arengupoliitika kooskõlla ÜRO säästva arengu tegevuskavaga aastani 2030 ja tagatakse selle täielik panus säästva arengu eesmärkide täitmisel.

10. Demokraatlike muutuste liit

Euroopa, kes võtab vastutuse, kuulab ja saavutab tulemusi. Demokraatlike muutuste liidu elluviimine, mis on komisjoni seatud 10 prioriteedist kõige laiaulatuslikum, on kiireloomulisem kui kunagi varem. Praegusel otsustava tähtsusega ajal sõltub liidu tulevik sellest, kas me anname eurooplastele piisavalt kindlustunnet, et üheskoos suudame neid kaitsta, nende võimalusi suurendada ning tagada neile positiivse ja jätkusuutliku tuleviku.

Parem õigusloome, aruandekohustus ja läbipaistvus on jätkuvalt praeguse komisjoni keskne tegutsemismudel ning kõik ELi institutsioonid peavad rakendama neid põhimõtteid järjepidevalt ja pühendunult, kui me soovime võita tagasi kodanike usalduse. Komisjon teeb tihedat koostööd Euroopa Parlamendi ja nõukoguga, et tagada institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe täielik rakendamine ja kohaldamine, ning peab mõlema institutsiooniga konstruktiivseid läbirääkimisi oma hiljutise ettepaneku üle, mis käsitleb kohustusliku läbipaistvusregistrit, mis hõlmaks Euroopa Parlamenti, nõukogu ja komisjoni. Komisjon kavatseb esitada ka Euroopa Parlamendiga sõlmitud raamkokkuleppe muudatusettepanekud, tagamaks, et komisjoni liikmed võivad kandideerida Euroopa Parlamendi valimistel.

Komisjon esitab seadusandlikud ettepanekud, et viia kehtivad õigusaktid kooskõlla delegeeritud õigusakte ja rakendusakte käsitlevate asutamislepingu sätetega, kaotades nii järkjärgult kontrolliga regulatiivmenetluse. Samuti hindame delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide vastuvõtmise kehtivate menetluste demokraatlikku legitiimsust ja kaalume võimalusi muuta kehtivaid teatavate teiseste õigusaktide vastuvõtmise menetlusi.

Et ELi õigusaktidel oleks soovitud mõju, kavatseb komisjon tõhustada jõupingutusi ELi õiguse kohaldamisel, rakendamisel ja täitmise tagamisel. See hõlmab ühtse turu eeskirjade täitmise parema tagamise meetmete paketti ja keskkonnavaldkonnas REFITi ettepanekut

⁴⁶ COM(2016)581 final.

lihtsustada pärast hiljutist toimivuskontrolli keskkonnaalast aruandlust ning meetmeid, millega lihtsustatakse õiguskaitse kättesaadavust ja toetatakse keskkonnanõuete järgimise tagamist liikmesriikides.

III. 10 PRIORITEEDI ELLUVIIMISE KIIRENDAMINE KOLME INSTITUTSIOONI POOLT

Meie tegevuskava, mis pandi ette Euroopa Komisjoni presidendi 14. septembri 2016. aasta kõnes olukorra kohta Euroopa Liidus,⁴⁷ ei kajasta mitte üksnes seda, mida kodanikud ootavad liidult, või meie arutelusid Euroopa Parlamendi otse valitud liikmetega⁴⁸ ja nõukoguga, kus kõik liikmesriikide valitsused on esindatud,⁴⁹ või Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee⁵⁰ ning Regioonide Komitee⁵¹ panust, vaid see on ka täielikult kooskõlas 27 riigipea või valitsusjuhti poolt Bratislavas seatud prioriteetidega⁵².

Komisjon keskendub järgmistel aastatel otseselt tulemuste saavutamisele, kuid me ei suuda seda teha üksi. Konstruktiivne aruelu Euroopa Parlamendi ja nõukoguga enne käesoleva tööprogrammi esitamist on aidanud jõuda ühisele arusaamale meie ees seisvates prioriteetides, mis on kooskõlas uue institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppega⁵³. Komisjon käsitab seda kokkulepet ühise kohustusena keskenduda suurtele ja kiireloomulistele küsimustele, püüeldes lihtsate, tõenduspõhiste, prognoositavate ja proportsionaalsete õigusaktide poole, mis tagavad maksimaalse kasu kodanikele ja ettevõtjatele.

Seepärast oleme eelseisvatel nädalatel valmis tegema Euroopa Parlamendi ja nõukoguga koostööd kokkuleppe saavutamiseks kolme presidendi ühisavalduse kohta, milles sätestatakse üldeesmärgid ja prioriteetid 2017. aastaks ning määratakse kindlaks ettepanekud, mis vääriavad õigusloomeprotsessis käsitlemist eelisjärjekorras. See on uus jagatud kohustus institutsioonidevahelise kokkuleppe raames⁵⁴. Käesolev tööprogramm on selle ühise arutelu aluseks ja selles esitatakse arutamiseks ettepanekud,⁵⁵ mille puhul peab komisjon kiiret tegutsemist kõige olulisemaks. See võimaldab liidul hakata ettepanekuid rakendama ja saavutada eesmärgid seal, kus seda kõige enam vajatakse.

⁴⁷ http://ec.europa.eu/priorities/state-union-2016_en. Vt ka kavatsuste deklaratsioon, mille komisjoni president ja esimene asepresident saatsid Euroopa Parlamendi presidendile ja nõukogu eesistujale. Selle põhjal pidas esimene asepresident 20. septembril aru üldasjade nõukoguga ning Euroopa Komisjon korraldas 3.–4. oktoobril kohtumise parlamendi komisjonide esimeeste konverentsiga.

⁴⁸ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2016-0312+0+DOC+XML+V0//EN>

⁴⁹ Üldasjade nõukogu eesistuja 4. oktoobri kiri komisjoni presidendile ja esimesele asepresidendile.

⁵⁰ http://www.eesc.europa.eu/resources/docs/eesc_contribution-to-ec--2017-workprogramme_en.pdf

⁵¹ <https://toad.cor.europa.eu/corwipdetail.aspx?folderpath=RESOL-VI/010&id=24254>

⁵² <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2016/09/16-bratislava-declaration-and-roadmap>

⁵³ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2016:123:FULL&from=EN>

⁵⁴ Institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe punkt 7.

⁵⁵ III lisa.